

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Societatea pe Acțiuni „Incomaș”, în proces de insolabilitate, privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru la o altă instanță de același grad,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Sochirca împotriva Societății pe Acțiuni „Incomaș”, în proces de insolabilitate, intervenient accesoriu Iuri Ciuvalschii, cu privire la anularea ordinului de încetarea a contractului individual de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral,

(Dosarul nr. 2ac-49/25
NR. PIGD 2-22176076-01-2ac-12022025)

Lipsa temeiurilor de strămutare a cauzei. Motivele invocate nu cad sub incidența prevederilor art.43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă.
Cererea de strămutare nu este semnată corespunzător.

26 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Incomaș”, în proces de insolabilitate, privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru la o altă instanță de același grad,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 noiembrie 2022, Eugeniu Sochirca a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.A. „Incomaș”, în proces de insolabilitate, administratorul insolabilității Iuri Ciuvalschii, solicitând anularea ordinului nr.11 emis de Iuri Ciuvalschii, administratorul insolabilității S.A. „Incomaș” din 26 septembrie 2022, cu privire la încetarea contractului individual de muncă, restabilirea în funcția deținută de contabil-șef interimar, concedierea contabilului angajat, încasarea despăgubirii pentru întreagă perioada absenței forțate de la muncă în mărime de 168 000 de lei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 42 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 08 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Sochirca împotriva S.A. „Incomaș”, în proces de insolabilitate, intervenient accesoriu Iuri Ciuvalschii, cu privire la anularea ordinului de încetarea a contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și încasarea prejudiciului moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 26 februarie 2024 și la 08 mai 2024, Eugeniu Sochirca a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 08 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 30 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat spre examinare apelul declarat de Eugeniu Sochirca.

5. La 11 decembrie 2024, reprezentantul S.A. „Incomaș”, în proces de insolabilitate, Serghei Suman, a înaintat propunere de recuzare judecătorului Curții de Apel Chișinău, Marina Anton, iar prin încheierea din

18 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea de recuzare formulată.

6. La 03 februarie 2025, S.A. „Incomaș”, în proces de insolvență, reprezentată de Serghei Suman, prin intermediul poștei electronice (f.d.185), a depus cerere de strămutare a cauzei la o altă instanță de același grad.

7. În motivarea cererii de strămutare s-a invocat că la 11 decembrie 2024 a depus propunerea privind recuzarea judecătorului Marina Anton, însă s-a respins propunerea menționată. Instanța care a examinat cererea de recuzare, din considerente de colegialitate, a dispus respingerea acesteia ca neîntemeiată.

8. Cu referire la prevederile art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, reprezentantul S.A. „Incomaș”, în proces de insolvență, a declarat că strămutarea, ca o formă de prorogare judecătorească a competenței este destinată să asigure judecarea cauzei fără să permită existența unor eventuale presiuni asupra instanței, ducând la conservarea în bune condiții a imparțialității judecătorilor și a administrării corespunzătoare a actului de justiție. Situația de fapt expusă este de natură să creeze îndoieli în privința imparțialității judecătorului ce examinează cauza și influența din partea acestuia a altor judecători din cadrul aceleiași instanțe, fapt pentru care se impune necesitatea strămutării judecării procesului la o altă instanță de același grad.

9. Reprezentantul S.A. „Incomaș”, în proces de insolvență, a afirmat că circumstanțele descrise se încadrează în dispozițiile prevăzute de 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă. Astfel, fiecărei persoane îi este garantat liberul acces la justiție, egalitatea în fața legii, dreptul la un proces echitabil și într-un termen rezonabil, ca principii fundamentale într-un stat de drept.

10. De asemenea, având în vedere necesitatea de asigurare a principiului disponibilității în drepturi a părților la proces echitabil, în circumstanțele descrise, a considerat că este dreptul său de a solicita încredințarea cauzei sale spre examinare unei instanțe care va decide în mod obiectiv și imparțial, cu profesionalism și în spiritul normelor juridice aplicabile și a materialelor cauzei, asupra temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor înaintate. În context, s-a referit la hotărârea Kyprianou v. Ciprus ([GC], nr.73797701, §121, ECHR 2005), în care:.... Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanțelor judecătorești după cum urmează: Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale (a se vedea Padovani v. Italy, hotărârea din 26 februarie 1993, Seria A nr.257-B, p.20, §27). În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în

diferite moduri. Astfel, Curtea face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Piersack v. Belgium*, hotărârea din 1 octombrie 1982, Seria A nr.53, §30 și *Grievies v. the United Kingdom [GC]*, nr.57067/00, §69, ECiR 2003-XII).

11. În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii acelui complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Castillo Algar v. Spain*, hotărârea din 28 octombrie 1998, Reports 1998-VIII, p. 3116, §45 și *Morel v. France*, nr.34130/96, §42, ECHR 2000-VI). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelo v. Italy*, hotărârea din 7 august 1996, Reports 1996-111, pp.951-52, §58, și *Wettstein v. Switzerland*, nr.33958/96, §44, ECHR 2000-XII).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 17¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererile de chemare în judecată, cererile de apel, de recurs, de revizuire, de eliberare a ordonanțelor judecătorești, precum și oricare alte cereri sau acte procedurale pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, care este unic pentru întreg sistemul judecătoresc. În acest caz, cererea și actele anexate la ea sub formă de documente electronice trebuie să fie semnate cu semnătura electronică calificată.

(2) Verificarea autenticității documentelor depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se realizează în regim automatizat, la momentul depunerii acestora.”

13. Art. 40 din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022 (în continuare Legea nr. 124/2022):

„(1) Documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.

(2) Documentul electronic semnat cu alt tip de semnătură electronică decât cea calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor sau sigiliilor electronice, cu respectarea condițiilor stipulate la art.43 alin.(1).”

14. Art. 42 din Legea nr. 124/2022:

„Documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expedit, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia.”

15. Art. 43 din Legea nr. 124/2022:

„(1) Documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) semnătura electronică sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.

(2) Verificarea autenticității documentului electronic se efectuează prin verificarea, cu ajutorul dispozitivelor de verificare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice și/sau al produsului, a autenticității semnăturii electronice sau a sigiliului electronic.”

16. Art. 19 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cauzele civile, justiția se desfășoară potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege. Constituirea de instanțe extraordinare este interzisă.”

17. Art. 20 din Codul de procedură civilă:

„(2) La desfășurarea justiției în cauze civile, judecătorii sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

18. Art. 43 din Codul de procedură civilă:

„(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces;

(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Studiind materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge cererea de strămutare a cauzei civile de la Curtea de Apel Centru la o altă instanță de același grad, pentru examinare în ordine de apel, din motivele ce succed.

20. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, prezenta cauză civilă se află în procedura Curții de Apel Centru, drept urmare a contestării în ordine de apel a hotărârii din 08 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, de către Eugeniu Sochirca (f.d.120-121, 139-145), fiind acceptat apelul spre examinare prin încheierea din 30 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d.152).

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, cererea de strămutare la o altă instanță de același grad a prezentei cauze civile,

formulată în temeiul art. 43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă, a fost depusă prin intermediul poștei electronice de către reprezentantul S.A. „Incomaș”, în proces de insolvență, Serghei Suman, fiind anexată copia procurii din numele administratorului insolvenței Tamara Casian (f.d.185-188).

22. În context, deși cererea de strămutare a fost depusă prin intermediul poștei electronice, această nu a fost semnată corespunzător, nu este aplicată semnătura electronică calificată sau semnătura olografă în original, or, cererea dată este un format pdf a cererii de strămutarea semnate de reprezentantul S.A. „Incomaș”, Serghei Suman (f.d.186-187). De altfel, nu este semnată nici pdf.

23. Pornind de la prevederile art. 40 alin.(1), (2), art.42 lit.b), art. 43 alin.(1), (2) din Legea nr.124/2022, citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de strămutare enunțată în lipsa semnăturii electronice calificate nu poate fi asimilată după efecte cu documentul similar pe suport de hârtie și respectiv nu poate fi considerat document electronic autentic.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că semnătura olografă existentă în cererea de strămutare din numele lui Serghei Suman, care a acționat în interesele S.A. „Incomaș”, în proces de insolvență, nu este aplicată în original, este doar un format pdf a cererii de strămutare scanate (adică o copie).

25. În atare circumstanțe, deși este depusă prin intermediul poștei electronice, aceasta nu este semnată corespunzător și nu întrunește condițiile unui document electronic autentic care ar putea fi asimilat după efecte cu documentul similar pe suport de hârtie.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, reprezentantul S.A. „Incomaș”, în proces de insolvență, Serghei Suman, în motivarea cererii de strămutare, în esență, a pretins că la 11 decembrie 2024 a înaintat propunere de recuzare judecătorului Marina Anton, însă instanța care a examinat a respins-o din motive de colegialitate. La fel, a menționat în textul cererii jurisprudența CtEDO cu privire la imparțialitatea instanțelor judecătorești.

27. În context, deși cererea de strămutare a fost întemeiată în drept în baza art. 43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă, citat supra, însă argumente ce ar determina la caz admiterea acesteia în temeiul menționat, nu au fost aduse. Or, faptul respingerii propunerii de recuzare înaintate unui judecător, nu constituie temei pentru admiterea cererii de strămutare în sensul formulat. Mai mult, în caz de dezacord cu încheierea privind respingerea propunerii de recuzare înaintate unui judecător, legiuitorul acordă posibilitatea exercitării căii de atac împotriva acesteia în condițiile legii.

28. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a identificat la această etapă anumite bănuieli rezonabile justificate privind părtinirea judecătorilor în temeiul invocat de solicitant, ce ar determina admiterea cererii de strămutare în sensul formulat.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că într-adevăr atât legislația națională, cât și Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale garantează justițiabililor dreptul la un proces echitabil inclusiv prin judecarea cauzei lor de către o instanță independentă și imparțială, însă în cazul invocării anumitor dubii referitor la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor investiți cu judecarea cauzei, urmează a fi indicate concret prin ce se exprimă acestea la caz și probele ce confirmă poziția redată, în caz contrar nu sunt decât declarative.

30. De altfel, cererea de strămutare poate fi înaintată în temeiuri strict determinate de legislația procesuală civilă și bazată pe argumente plauzibile, probe, ce confirmă temeinicia cererii formulate, iar în lipsa identificării acestora nu poate fi admisă o astfel de cerere.

31. De asemenea, referirea la jurisprudența CtEDO privind dreptul justițiabililor la judecarea cauzei de o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege, la caz nu pot justifica admiterea cererii în sensul formulat. Or, pornind de la temeiul invocat în cererea de strămutare, raționamente că imparțialitatea judecătorilor investiți cu judecarea prezentei cauze în ordine de apel ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces, nu au fost aduse în speță.

32. În corolar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că la caz nu se profilează anumite circumstanțe ce ar justifica strămutarea cauzei, or, în lipsa unor probe plauzibile, argumentele aduse nu sunt decât declarative. Iar invocarea jurisprudenței CtEDO referitor la imparțialitatea judecătorilor, nu poate determina admiterea cererii de strămutare în sensul formulat, având în vedere lipsa temeiurilor de drept raportate situației faptice.

33. În altă ordine de idei, art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cere instanței, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

34. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză și o abordare obiectivă, determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens. În situația în care într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial,

punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată. Orice bănuială referitor la nepărtinirea magistraților urmează să fie obiectiv justificată.

35. Din considerentele redade, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge cererea de strămutare a cauzei, formulată de către reprezentantul S.A. „Incomaș”, în proces de insolvență, cu restituirea cauzei Curții de Apel Centru, pentru examinare în ordine de apel.

36. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 43 alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Incomaș”, în proces de insolvență, privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru la o altă instanță de același grad.

Restituie Curții de Apel Centru cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Sochirca împotriva Societății pe Acțiuni „Incomaș”, în proces de insolvență, intervenient accesoriu Iuri Ciuvalschi, cu privire la anularea ordinului de încetarea a contractului individual de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral, , pentru examinare în ordine de apel.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc